

Rob Koops

Met illustraties van Maruga Koops

DE TIJD KIJKER

- De Romeinse kogel -

HarperCollins

Het jaar 118
Rome

De Eeuwige Stad

Klik-klak-klik-klak. De hoeven van het paard van Hadrianus dreunen op de keien van de Via Appia. Deze eeuwenoude weg loopt als een kaarsrechte lijn door het landschap om te eindigen in de hoofdstad van het Romeinse Rijk.

‘Alle wegen leiden naar Rome,’ mompelt Hadrianus binnensmonds.

De warme zomerzon piept tussen de takken van de pijnbomen door en doet de grote keien glimmen.

Langs de kant van de weg staat een juichende menigte. Het is alsof heel Rome is uitgelopen. Niemand wil de intocht van de nieuwe keizer missen. Rijen dik staan ze. Een jongetje zwaait enthousiast met een olijftak heen en weer.

Het paard van Hadrianus heft briesend zijn hoofd op.

‘Rustig, Borys.’ Hadrianus aait hem over zijn hals. ‘Het is goed!’

‘Imperator Caesar Trajanus Hadrianus Augustus,’ zegt Falco, die naast hem is komen rijden. ‘Een hele mond vol.’

‘Als trouwe vriend mag jij me Hadrianus blijven noemen,’ antwoordt Hadrianus.

‘Jij bent trouwens de eerste keizer met een baard,’ zegt Falco.

‘Ja, we kunnen veel dingen leren van de Grieken,’ zegt Hadrianus.

In de verte ligt de Eeuwige Stad als een stralend witte parel in het groen. In een soort kom, omringd door zeven heuvels. Verderop ligt het grootste amfiteater ter wereld. Met pal daarvoor het Forum Romanum, het kloppend hart van het Romeinse Rijk.

Als teken van geluk worden er rozenblaadjes voor Hadrianus uitgestrooid over de keien. Een groepje muzikanten maakt muziek, terwijl er een groep senatoren in hun witte toga’s komt aangelopen om hem te begroeten. Iedereen wil een goede eerste indruk maken op de keizer.

Hadrianus knikt beleefd naar de oude mannen, die zich daarna aansluiten bij de stoet.

Niet veel later rijden ze onder een indrukwekkende stadspoort door. Hier komen de bogen van het aquaduct van Aqua Virgo bij de stad uit. Een van de elf aquaducten die voortdurend vers water aanvoeren.

De lange stoet wurmt zich als een trage slang door de nauwe straten. Van dichtbij is Rome niet wit. Eerder grauw en grijs, afgewisseld met felgekleurde tempels. De muren staan vol met tekeningen en met spottende teksten.

‘Rome is de mooiste en lelijkste stad op aarde,’ mompelt Hadrianus.

‘Zonder meer,’ zegt Falco.

De lucht van vlees, vis, versgebakken brood, geparfumeerde en zwetende lijven hangt als een dikke geurdeken over de stad.

Hadrianus is met zijn tweeënveertig jaar al vaak in Rome aangekomen, maar elke keer moet hij weer wennen aan de typische geuren.

Dit keer is sowieso alles anders. Dit keer komt hij als keizer aan en mag hij de paarse toga dragen. Dit keer kijkt iedereen naar hem en proberen ze in te schatten wat voor soort keizer hij zal zijn. Net zo vakkundig als Augustus? Berucht als Nero? Of een overwinnaar als zijn adoptievader Trajanus?

Hadrianus recht zijn rug. *Niet laten merken dat de loodzware last van het keizerschap nu op mijn schouders rust*, denkt hij. Hij heeft de hoogste trede van de ladder van succes bereikt. Er is geen hogere plek denkbaar in het Romeinse Rijk. De top van de ladder bereiken is al lastig zat, maar op de top blijven, dat is haast onmogelijk. Er zijn altijd kapers op de kust. Mannen die vinden dat zij veel meer recht hebben om keizer te zijn.

De stoet trekt langs het Pantheon, dat sinds de brand van jaren geleden nog steeds in puin ligt.

Hadrianus kijkt hoofdschuddend naar de rommel. ‘Dit wordt een tempel voor de twaalf belangrijkste Griekse goden.’

‘Je hoofd barst van de bouwplannen,’ zegt Falco.

‘Je kent me als geen ander,’ zegt Hadrianus lachend.

‘We hebben geen legioenen nodig met soldaten, maar legioenen met metselaars.’

‘De tijd van oorlog ligt achter ons. Ik ben de vredeskeizer. Onze burgers willen een goed leven leiden. In alle rust. En daar ga ik voor zorgen.’

‘Sommige senatoren noemen je laf,’ zegt Falco, ‘omdat je ons rijk niet durft uit te breiden.’

‘Er is moed voor nodig om laf te zijn,’ antwoordt Hadrianus.

Falco lacht. ‘Je klinkt als een Griekse filosoof.’

Hadrianus steekt zijn rechterhand in de lucht en zwaait naar het publiek. ‘Zodra ik hier in Rome de boel op orde heb, ga ik op reis.’

‘Griekenland?’

‘Nee, dit keer ga ik de grenzen van mijn rijk bezoeken. Te beginnen met de Limes in Germania Inferior.’

‘Bij Jupiter, koning der goden! Dat is aan de rand van de wereld!’ Falco grijpt naar zijn hoofd. ‘Wat hebben wij te zoeken bij die barbaren?’

‘Je overdrijft,’ zegt Hadrianus. ‘Ik geef toe dat het gebied wat is achtergebleven bij de rest van ons rijk, maar daar ga ik verandering in brengen. Te beginnen met het verbeteren van de weg langs de rivier.’

‘Wat een drukte om een rivier.’

‘De Rijn is onze belangrijkste levensader in het noorden,’ zegt Hadrianus.

‘Stuur een van die brutale senatoren die kant op! Laat hem kou lijden in dat drassige moeras waar de zon nooit schijnt. Dat zal ze leren!’

‘Sinds wanneer zijn we bang voor natte voeten?’

Falco grinnikt. ‘Je weet dat je altijd op mij kunt rekenen. Waar jij gaat, ga ik.’

‘Ik wil het grensgebied met eigen ogen zien. Aanwijzingen kunnen geven hoe alles beter kan. Verder heb ik grootse plannen voor Britannia.’

‘Wat zijn je plannen hier met Rome?’ vraagt Falco.

‘Ik ga spelen organiseren in het Flavisch Amfitheater en ik ga gratis graan uit laten delen.’

‘Brood en spelen!’ zegt Falco. ‘Het aloude recept om het volk tevreden te houden.’

Ze passeren het graf van keizer Augustus. Als vanzelf kust Hadrianus de zegelring om zijn vinger, waarop zijn grote voorbeeld staat afgebeeld. ‘Vrouw Fortuna,’ fluistert Hadrianus zachtjes, ‘laat mij net zo’n goede keizer zijn als deze Vader des Vaderlands.’

Een slingerweg voert de stoet omhoog naar de tempel van Jupiter Optimus Maximus. De belangrijkste en grootste tempel van het rijk. Daar zal Hadrianus, zoals de traditie wil, een offer brengen ter ere van zijn keizerschap.

‘Over de Limes gesproken...’ Hadrianus strijkt met zijn hand door zijn baard. ‘Ik benoem Quintus Norbanus tot prefect van castellum Ad Flexum.’

‘Ad Flexum?’ vraagt Falco. ‘Nooit van gehoord.’

‘Dat fort ligt ten westen van castellum Traiectum.’

‘Daar zal je neef blij mee zijn,’ zegt Falco met een glimlach.

Hadrianus zwaait naar de menigte terwijl hij verder praat. ‘Quintus is sinds het overlijden van zijn vrouw niet meer de oude. Als zijn oom weet ik dat hij wel wat afleiding kan gebruiken, ver weg van het gekonkel hier in Rome.’

‘Daarom maak je hem voor straf baas van zo’n onbeduidend fort?’

‘Ik wil op zoveel mogelijk plekken vertrouwelingen hebben zitten. Mensen op wie ik kan bouwen, mensen zoals Quintus Norbanus.’

Het vergulde dak van de tempel schittert in de felle zon. Door de trillende lucht lijken de bronzen dakpannen te bewegen. Kabbelend als golven in een rivier.

Klik-klak-klik-klak.

Het heden
Leidsche Rijn, Utrecht

Vliegendemierenselfie

Soms zou je wensen dat er een knop was om de tijd mee vooruit te spoelen. Gewoon een eenvoudige drukknop, zo eentje waarmee je het licht aan- of uitdoet. Alleen ga je met deze knop vliegensvlug naar een punt in de toekomst. Dichtbij of een stuk verder in de tijd, dat maakt niet uit. Zolang het maar weg is uit het hier en het nu.

Als er zo'n knop is, dan zou Maud daar op dit moment op drukken. Nee, op rammen. Met haar gebalde vuist. Bam! Zo hard ze kan. Om de tijd met een rotgang vooruit te laten denderen. Minstens honderd keer sneller dan normaal. Als een op hol geslagen achtbaankarretje waarvan de wieltjes ratelen over de rails en waar de vonken vanaf schieten. Maar zo'n tijdvooruitspoelknop bestaat niet. Die zie je alleen in films. In werkelijkheid neemt de tijd gewoon de tijd. Zoals hij dat al eeuwen doet.

Tik-tak-tik-tak.

In haar hoofd doet Maud het geluid na van de mintgroene wekker die op haar nachtkastje staat. Het is een ouderwetse wekker met twee van die grote bellen bovenop. Zo eentje die je elke avond voor het slapengaan moet opwinden. Maar de wijzers staan stil, de tijd is blijven steken op exact kwart voor drie.

Maud ligt in haar bed en staart naar de glow-in-the-darksterren op het plafond. Ze zijn vergeeld en de helft is er al vanaf gevallen. Nog vijf volle weken. Vijfendertig dagen. Achthonderdveertig uur. Vijftigduizendvierhonderd minuten. Drie miljoen vierentwintigduizend seconden. Drie miljoen drieëntwintigduizend negenhonderdnegeennegentig seconden... En dan is deze rotzomervakantie eindelijk voorbij.

De eerste vakantieweek was saaier dan saai geweest en duurde langer dan lang. Al haar vrienden zijn op vakantie en ook de kick-

bokslessen zijn gestopt. De tijd doet er alles aan om zo langzaam mogelijk voorbij te kruipen.

Het hoogtepunt van de afgelopen week was toen er vliegende mieren in de achtertuin waren. Haar vader had haar naar buiten geroepen om dat ‘wereldwonder’ te zien, een zwerm mieren die met hun logge lijven probeerden te vliegen. De meeste kwamen niet erg hoog en storten ter aarde (of in Mauds haren!). Om haar vader niet teleur te stellen had ze een selfie gemaakt en daarna had ze zich binnen verstopt met alle deuren en ramen potdicht.

Of nee, wacht, het echte hoogtepunt was natuurlijk dat haar moeder had getrakteerd bij IJssalon Zomers. Maud had haar lievelings-smaak gekozen: Lemon Pie. Ze had er twee bolletjes van genomen (iets wat blijkbaar niet vaak gebeurde omdat de jongen achter de toonbank vroeg of hij haar goed had verstaan).

Terwijl Maud watertandend op het ijs aanviel, hield haar moeder een heel verhaal dat citroenen in het Engels *lemons* heten. En dat limoenen in het Engels *limes* worden genoemd. Maar dat de Limes ook de naam van de Romeinse grens is en dat je dat dan weer uitspreekt als lie-mus, wat in het Latijn grens of pad betekent.

Joehoe! Wat een hoogtepunt, denkt Maud.

Vlak voor het einde van het schooljaar had haar moeder gezegd dat ze deze zomer niet op vakantie gingen. Ze had een project op de universiteit aangenomen (iets met de Romeinen). Iets wat ze absoluut niet kon weigeren. En haar vader houdt niet van reizen: ‘Ik ben een thuisman en Tuinesië is mijn favoriete vakantiebestemming.’

Haar moeder heeft beloofd alles goed te maken in de herfstvakantie.

‘Dan gaan we lekker met z’n tweeën een week naar Parijs, waarvan twee dagen naar Disneyland.’ Maar een paar dagen later was de week Parijs al veranderd in een dagje Efteling in de kerstvakantie (iets met een deadline van het Romeinenproject). Maud zou totaal niet verbaasd zijn als de Efteling óók niet doorging. Haar moeder was een ster in het beloven van toffe dingen in de toekomst. Maar ze ook echt doen? Ho maar.

Gelukkig is er deze zomervakantie één minimeevaller. Maud heeft een handige app van haar klasgenoot Koen gekregen waar-

mee ze de schermtijd kan ontduiken. Terwijl haar ouders denken dat ze maar twee uur op haar telefoon zit, is ze in werkelijkheid de hele tijd online. Swipe-scroll-swipe-scroll. Wat moet ze anders?

Maud pakt haar telefoon en op het schermpje verschijnt een achtergrondfoto van haarzelf met haar vrienden, die gekke bekken trekken. Ze speurt de tijdlijn af om te kijken wat haar vrienden voor leuke dingen aan het doen zijn: Thirze (haar beste vriendin sinds de kleuterschool) wast een babyolifant in een olifantencreche in Thailand. Laura staat zwaaiend op een hoge berg in Peru. Adam doet met zijn vader vrijwilligerswerk bij de reddingsbrigade in Spanje. Noa zit op een witte fiets in het Nationale Park de Hoge Veluwe. Pure zelfkwellling is het. Maar op de een of andere manier moet ze ernaar kijken. Alsof de foto's en filmpjes haar even meenemen. Weg van hier. Weg uit Leidsche Rijn. De saaiste plek op aarde. Met stip.

Maud had één milliseconde overwogen om haar vliegendemierenselfie te posten. De foto was best goed gelukt. De vliegende zwarte lijfjes waren haarscherp in beeld met op de achtergrond Maud met haar vader. Het was een moment van totale verstandsverbijstering geweest. Eén milliseconde waarin ze alles op het spel had gezet. Net nu ze naar de middelbare school gaat. Op het allerlaatst had ze op verwijderen in plaats van verzenden gedrukt. Die mierenfoto (hoe mooi ook) is natuurlijk beschamend. Het laatste waar ze op zit te wachten zijn medelijdenhartjes of troostduimpjes, terwijl iedereen haar stiekem uitlacht.

Heb je mierenmaud gezien? Hahaha.